

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O AKCIZAMA

Član 1.

U Zakonu o akcizama („Službeni glasnik RS”, br. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – dr. zakon, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16, 30/18, 153/20 i 53/21), u članu 1a tačka 8) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaju se tač. 9) do 13), koje glase:

„9) „skeniranje QR koda na kontrolnoj akciznoj markici” je skup mera i postupaka očitavanja QR koda na kontrolnoj akciznoj markici koje se sprovode od strane obveznika akciza, odnosno drugih učesnika u prometu u skladu sa odredbama ovog zakona;

10) „QR kod” je dvodimenzionalni bar-kôd (eng. QR – Quick Response) za verifikaciju koji se nalazi na kontrolnoj akciznoj markici i sadrži jedinstveni identifikator putem kog se generišu podaci o akciznom proizvodu u različitim tačkama njegovog kretanja;

11) „učesnik u prometu” je svaki obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana i svaki obveznik poreza na dobit pravnih lica u smislu zakona kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica koji za potrebe daljeg prometa prima i drži proizvode koji se obeležavaju kontrolnom akciznom markicom sa QR kodom na teritoriji Republike Srbije, osim krajnjeg korisnika, odnosno potrošača;

12) „korisnici sistema e-akciza” su državni organi i organizacije, pravna lica, obveznici poreza na dobit pravnih lica, odnosno obveznici poreza na prihod od samostalne delatnosti, koji u okviru svojih prava, dužnosti, obaveza ili ovlašćenja u vezi sa akciznim proizvodima:

(1) učestvuju u postupku odobravanja, štampanja i izdavanja kontrolnih akciznih markica, vođenja evidencije o odobrenim i izdatim markicama, obeležavanja akciznih proizvoda i skeniranja QR kodova na kontrolnim akciznim markicama;

(2) učestvuju u postupku za dobijanje, obnavljanje i oduzimanje akcizne dozvole;

(3) vode registre proizvođača i uvoznika alkoholnih pića i kafe, kao i druge registre u vezi sa akciznim proizvodima;

13) „sistem e-akciza” je centralizovani informacioni sistem kojim upravlja ministarstvo nadležno za poslove finansija, a koji preuzima podatke iz drugih registara koji se vode kod nadležnih organa, kao i podatke u vezi sa akciznim proizvodima, obveznicima akcize i učesnicima u prometu, omogućava podnošenje elektronskih zahteva za izdavanje kontrolnih akciznih markica, elektronskih zahteva za izdavanje i obnavljanje dozvola za akcizna skladišta, upravljanje poslovnim procesima i komunikaciju između korisnika sistema e-akciza u vezi sa akciznim proizvodima i koji evidentira, čuva i obrađuje podatke u vezi sa kretanjem akciznih proizvoda.”

Član 2.

U članu 2. posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) nikotinske vrećice;”.

U tački 7) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 8), koja glasi:

„8) prirodni gas za krajnju potrošnju.”

Član 3.

Član 9. menja se i glasi:

„Član 9.

Na derivate nafte, biogoriva i biotečnosti i akciza se plaća u sledećim iznosima, i to na:

1) olovni benzin (tarifne oznake nomenklature ct: 2710 12 51 00 i 2710 12 59 00)	66,42 din/lit;
2) bezolovni benzin (tarifne oznake nomenklature ct: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 i 2710 20 90 11)	62,47 din/lit;
3) gasna ulja (tarifne oznake nomenklature ct: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 16 00 i 2710 20 19 00)	64,24 din/lit;
4) kerozin (tarifne oznake nomenklature ct: 2710 19 21 00 i 2710 19 25 00)	74,89 din/kg;
5) tečni naftni gas (tarifne oznake nomenklature ct: 2711 12 11 00 do 2711 19 00 00)	48,78 din/kg;
6) ostale derivate nafte koji se dobijaju od frakcija nafte koje imaju raspon destilacije do 380°s (tarifne oznake nomenklature ct: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 i 2710 20 90 99)	74,89 din/kg;
7) biogoriva i biotečnosti (tarifne oznake nomenklature ct: 3826 00 10 00 i 3826 00 90 00)	58,12 din/lit.

Derivatima nafte, u smislu ovog zakona, smatraju se i:

- 1) svaki proizvod koji se prodaje i upotrebljava kao pogonsko gorivo;
- 2) aditivi, odnosno ekstenderi koji su kao takvi deklarirani za dodavanje u pogonska goriva.

Kupac – krajnji korisnik derivata nafte, biogoriva i biotečnosti iz stava 1. tač. 3) do 7) ovog člana, kojim se u smislu ovog zakona smatra pravno lice, preduzetnik, poljoprivredno gazdinstvo i fizičko lice – nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisom kojim se uređuje registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno fizičko lice, kroz kupoprodajnu cenu derivata nafte, biogoriva i biotečnosti snosi trošak punog iznosa akcize koji je propisan stavom 1. ovog člana ali ostvaruje pravo na refakciju plaćene akcize u skladu sa čl. 39a, 39b i 39g ovog zakona u zavisnosti od namene za koje se derivati nafte, biogoriva i biotečnosti koriste.

Kupac – krajnji korisnik derivata nafte, biogoriva i biotečnosti iz stava 1. tač. 3) do 7) ovog člana, ostvaruje pravo na refakciju plaćene akcize u iznosu koji predstavlja razliku iznosa utvrđenog u stavu 1. tač. 3) do 7) ovog člana i iznosa akcize iz stava 5. ovog člana.

Kupcu – krajnjem korisniku derivata nafte, biogoriva i biotečnosti iz stava 1. tač. 3) do 7) ovog člana iznos do kojeg se umanjuje plaćena akciza prema nameni je:

1) za gasna ulja iz stava 1. tačka 3) ovog člana koja se koriste:		
(1) kao motorno gorivo za transportne svrhe za prevoz putnika i		50,12 din/lit;

tereta		
(2) za grejanje		7,71 din/lit;
(3) kao energetska goriva u proizvodnji električne i toplotne energije		0 din/lit;
(4) u industrijske svrhe		0 din/lit;
(5) kao motorno gorivo za poljoprivredne svrhe		14,24 din/lit;
2) za kerozin iz stava 1. tačka 4) ovog člana koji se koristi u industrijske svrhe		0 din/lit;
3) za tečni naftni gas iz stava 1. tačka 5) ovog člana koji se koristi:		
(1) kao motorno gorivo za transportne svrhe za prevoz putnika i tereta		25,34 din/kg;
(2) za grejanje		6,60 din/kg;
(3) u industrijske svrhe		0 din/kg;
4) za ostale derivate nafte koji se dobijaju od frakcija nafte koje imaju raspon destilacije do 380°s a koji se koriste u industrijske svrhe		0 din/kg;
5) za biogoriva iz stava 1. tačka 7) ovog člana koja se koriste:		
(1) kao motorno gorivo za transportne svrhe za prevoz putnika i tereta		45,92 din/lit;
(2) kao motorno gorivo za poljoprivredne svrhe		8,12 din/lit;
6) za biotečnosti iz stava 1. tačka 7) ovog člana koje se koriste:		
(1) za grejanje		2,90 din/lit;
(2) kao energetska goriva u proizvodnji električne i toplotne energije		0 din/lit.

Biogoriva, definisana su zakonom kojim se uređuje oblast energetike, kao tečna ili gasovita goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase.

Biotečnosti, definisane su zakonom kojim se uređuje oblast energetike, kao tečna goriva za proizvodnju električne i toplotne energije i energije za grejanje i hlađenje, proizvedene iz biomase, osim za saobraćaj.”

Član 4.

U članu 12a stav 1. reči: „46.250,00 dinara” zamenjuju se rečima: „49.950,00 dinara”.

U stavu 2. tač. 1) i 2) menjaju se i glase:

„1) niskoalkoholna pića, izuzev niskoalkoholnih pića na koje se akciza plaća u skladu sa tačkom 2) ovog stava 24,99 din/lit;

2) pivo, niskoalkoholna pića koja sadrže pivo bez obzira na procenat piva koji sadrže i niskoalkoholna pića koja sadrže 5% ili više procenata alkohola 28,55 din/lit.”

Član 5.

U članu 14. st. 4. i 5. menjaju se i glase:

„Akciza na kafu iz stava 1. ovog člana plaća se na jedan kilogram neto mase u iznosu, i to na:

1) neprženu kafu	od 100,43 din/kg;
2) prženu kafu	od 125,53 din/kg;
3) ljuspice i opne od kafe	od 138,08 din/kg;
4) ekstrakte, esencije i koncentrate od kafe	od 188,31 din/kg.

Akciza na kafu iz stava 1. tač. 5) do 8) ovog člana plaća se u iznosu od 376,62 din/kg za jedan kilogram neto mase kafe sadržane u gotovom proizvodu.”

Član 6.

U članu 14a stav 2. tačka 3) reči: „31. decembra 2023. godine” zamenjuju se rečima: „30. septembra 2023. godine”.

Tač. 4) i 5) menjaju se i glase:

„4) u periodu od 1. oktobra do 31. decembra 2023. godine u iznosu od 8,64 din/ml;

5) u periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 9,72 din/ml;”.

Dodaje se tačka 6), koja glasi:

„6) od 1. januara 2025. godine u iznosu od 10,80 din/ml.”

Član 7.

Posle člana 14a dodaje se član 14b, koji glasi:

„Član 14b

Nikotinskim vrećicama, u smislu ovog zakona, tarifne oznake nomenklature CT 2404 91 90 00 smatraju se proizvodi za jednokratnu upotrebu koji sadrže nikotin ili jedinjenja nikotina i druge sastojke, upakovani u vrećice ili porozne vrećice i isključivo su namenjeni oralnoj upotrebi, a koji se stavljaju u promet u skladu sa normativima propisanim za tržište Republike Srbije.

Akciza na nikotinske vrećice plaća se na jedan kilogram neto mase sadržane u nikotinskim vrećicama, u iznosu od 4.500, 00 din/kg.”

Član 8.

U članu 17. stav 1. reči: „14. i 14a” zamenjuju se rečima: „14, 14a, 14b i 40o”.

Član 9.

U članu 18. stav 1. posle reči: „pre stavljanja u promet cigareta” dodaju se zapeta i reči: „nesagorevajućeg duvana”, a reči: „obeleži kontrolnom akciznom markicom svaki od tih proizvoda posebno” zamenjuju se rečima: „svaki od tih proizvoda posebno, obeleži kontrolnom akciznom markicom, odnosno kontrolnom akciznom markicom sa QR kodom iz člana 18a ovog zakona od dana kada je to propisano ovim zakonom”.

U stavu 2. posle reči: „cigarete” dodaju se zapeta i reči: „nesagorevajući duvan”.

U stavu 5. posle reči: „izgled kontrolne akcizne markice” dodaju se zapeta i reči: „kontrolne akcizne markice sa QR kodom”.

Dodaje se stav 6, koji glasi:

„Odredbe st. 2. do 5. ovog člana i člana 40đ ovog zakona primenjuju se i na kontrolne akcizne markice sa QR kodom.”

Član 10.

Posle člana 18, dodaju se naziv iznad člana 18a i član 18a i naziv iznad člana 18b i član 18b, koji glase:

„Kontrolne akcizne markice sa QR kodom

Član 18a

Obveznik akcize na cigarete i nesagorevajući duvan dužan je da pri proizvodnji, odnosno pre uvoza ili najkasnije prilikom uvoza na mestu carinjenja, a nakon obeležavanja proizvoda izvrši prvo skeniranje QR koda na kontrolnoj akciznoj markici za svaki od tih proizvoda posebno i izvrši unos dodatnih informacija u sistemu e-akciza, a posebno:

- 1) opis proizvoda;
- 2) mesto proizvodnje;
- 3) datum i vreme proizvodnje;
- 4) informacije o proizvodnoj liniji;
- 5) informaciju o tržištu gde će se proizvod prodavati;
- 6) šifru i naziv marke proizvoda.

Nakon prvog skeniranja QR koda u skladu sa stavom 1. ovog člana, učesnici u prometu su dužni da izvrše skeniranje QR koda na kontrolnoj akciznoj markici na svakom pojedinačnom mestu prijema proizvoda iz stava 1. ovog člana za svaki od tih proizvoda posebno, kao i da podatke o očitanim QR kodovima na akciznim markicama dostavljaju preko sistema e-akciza bez odlaganja.

Obaveza skeniranja QR koda na akciznoj markici i dostavljanja podatka preko sistema e-akciza iz stava 2. ovog člana postoji i prilikom prenosa sa jednog mesta na drugo u okviru kretanja proizvoda kod istog učesnika u prometu.

Ministar nadležan za poslove finansija propisuje tehničke i funkcionalne karakteristike uređaja za skeniranje QR kodova na kontrolnim akciznim markicama, način i postupak skeniranja QR koda na kontrolnoj akciznoj markici, sadržinu i vrstu dodatnih informacija koje se unose prilikom prvog skeniranja, precizira rokove za izvršenje obaveze iz ovog člana.

Obaveza korišćenja sistema e-akciza

Član 18b

Korisnici sistema e-akciza svoje dužnosti, obaveze, prava i ovlašćenja propisana ovim zakonom za koje su omogućene funkcionalnosti u okviru sistema e-akciza obavljaju preko ovog sistema.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija omogućava pristup sistemu e-akciza i njegovo korišćenje od strane korisnika sistema e-akciza.

Korisnici sistema e-akciza dužni su da u cilju nesmetanog vršenja inspekcijuskog nadzora i prikupljanja podataka od značaja za vršenje inspekcijuskog nadzora nad određenim subjektom nadzora omoguće licu koje vrši inspekcijuski nadzor, uvid u podatke koji se nalaze u sistemu e-akciza, prateću tehničku opremu i uređaje koji su u vezi sa sistemom e-akciza.

Vlada će propisati uslove, način i postupak za registraciju korisnika sistema e-akciza, sadržinu i način preuzimanja podataka iz drugih registara koji se vode kod nadležnih organa, kao i podataka u vezi sa akciznim proizvodima, obveznicima akcize i učesnicima u prometu, postupak za upravljanje poslovnim procesima sistema e-akciza i razmenu podataka i informacija između korisnika sistema e-akcize u vezi sa akciznim proizvodima, kao i za evidentiranje, čuvanje i obradu podataka u vezi sa kretanjem akciznih proizvoda.”

Član 11.

U članu 30. stav 1. posle reči: „tečnosti za punjenje elektronskih cigareta” dodaju se zapeta i reči: „nikotinskih vrećica”.

Posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

„Uprava carina vodi registar uvoznika alkoholnih pića i kafe.

Uvoznik kafe i alkoholnih pića dužan je da se upiše u registar iz stava 3. ovog člana pre puštanja robe u slobodan promet.”

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 5, reči: „registra iz stava 2.” zamenjuju se rečima: „registara iz st. 2. i 3.”.

Član 12.

U članu 39a stav 1. reči: „fiskalni isečak, odnosno račun da je platio” zamenjuju se rečima: „fiskalni račun, odnosno račun i da je platio”.

U stavu 3. reči: „lica i stvari”, na oba mesta, zamenjuju se rečima: „putnika i tereta”.

Član 13.

Posle člana 39v dodaje se član 39g, koji glasi:

„Član 39g

Kupac – krajnji korisnik koji derivate nafte iz člana 9. stav 1. tač. 3) i 7) ovog zakona, koristi kao motorno gorivo u poljoprivredne svrhe, može ostvariti refakciju plaćene akcize na te derivate nafte i biogoriva, pod uslovom da te derivate nafte i biogoriva, nabavlja od uvoznika, odnosno proizvođača, da je na te derivate nafte i biogoriva uvoznik, odnosno proizvođač platio propisani iznos akcize, da je kupac – krajnji korisnik platio račun u kome je iskazan obračunati iznos akcize, a kada se ovi derivati nafte i biogoriva prodaju kupcu – krajnjem korisniku preko ovlašćenog distributera tih derivata nafte i biogoriva, kupac – krajnji korisnik ostvaruje pravo na refakciju plaćene akcize pod uslovom da poseduje fiskalni račun, odnosno račun i da je platio te derivate nafte i biogoriva.

Pravo na refakciju plaćene akcize iz stava 1. ovog člana ostvaruje fizičko lice – nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pravno lice i preduzetnik, koje je upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa propisom kojim se uređuje registar poljoprivrednih gazdinstava, do količina potrebnih za obradu do najviše 100 ha upisanog obradivog poljoprivrednog zemljišta koje nije u državnoj svojini, osim poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini koje je uzelo u zakup na javnom nadmetanju u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivredno zemljište.

Zahtev za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize iz stava 1. ovog člana, lice iz stava 2. ovog člana podnosi ministarstvu nadležnom za poslove poljoprivrede – Upravi za agrarna plaćanja.

Uprava za agrarna plaćanja:

1) prima, evidentira i sprovodi administrativnu kontrolu zahteva za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize iz stava 1. ovog člana, u skladu sa ovim zakonom;

2) donosi poreske akte i poreske upravne akte kojima se uređuju prava i obaveze u postupku po zahtevu iz stava 3. ovog člana;

3) odobrava isplatu korisnicima;

4) sprovodi postupak za povraćaj sredstava u slučaju pogrešne ili neosnovane isplate;

5) vodi evidenciju o licima iz stava 2. ovog člana kojima je odobrena refakcija plaćene akcize i o iznosu akcize za koji je izvršena refakcija;

6) dostavlja izveštaje i analize ministru nadležnom za poslove poljoprivrede i ministru nadležnom za poslove finansija;

7) obavlja druge poslove, u skladu sa ovim zakonom.

O ostvarivanju prava na refakciju plaćene akcize iz stava 1. ovog člana, odlučuje direktor Uprave za agrarna plaćanja rešenjem.

Na rešenje iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

O žalbi iz stava 6. ovog člana odlučuje drugostepeni organ u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Ministar nadležan za poslove finansija i ministar nadležan za poslove poljoprivrede sporazumno propisuju bliže uslove, način i postupak za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize na motorno gorivo koje se koristi za poljoprivredne svrhe, normative količina potrebnih za obradu upisanog obradivog poljoprivrednog zemljišta iz stava 2. ovog člana, obrazac zahteva za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize na motorno gorivo koje se koristi za poljoprivredne svrhe, kao i sadržinu i način vođenja evidencije o licima kojima je odobrena refakcija plaćene akcize i o iznosu akcize za koji je izvršena refakcija.”

Član 14.

U članu 40a stav 1. tačka 6. reči: „31. decembra 2023. godine” zamenjuju se rečima: „30. septembra 2023. godine”.

Tač. 7) do 10) menjaju se i glase:

„7) u periodu od 1. oktobra do 31. decembra 2023. godine u iznosu od 90,99 din/pak;

8) u periodu od 1. januara do 30. juna 2024. godine u iznosu od 92,61 din/pak;

9) u periodu od 1. jula do 31. decembra 2024. godine u iznosu od 94,23 din/pak;

10) u periodu od 1. januara do 30. juna 2025. godine u iznosu od 95,85 din/pak;”.

Dodaje se tačka 11), koja glasi:

„11) od 1. jula 2025. godine u iznosu od 97,47 din/pak.”

Član 15.

U članu 40g stav 1. reči: „15,50 din/kom” zamenjuju se rečima: „26,45 din/kom”.

Član 16.

U članu 40i dodaje se stav 3, koji glasi:

„Isporučenom količinom električne energije za krajnju potrošnju, u smislu stava 1. ovog člana, koja je izvršena krajnjim kupcima koji imaju status kupca – proizvođača, smatra se utrošena električna energija koja se obračunava, odnosno utvrđuje u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije.”

Član 17.

U članu 40k dodaje se stav 2, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, osnovica za obračun akcize na isporučenu električnu energiju za krajnju potrošnju iz člana 40i stav 3. ovog zakona je iznos naknade za utrošenu električnu energiju koja se obračunava, odnosno utvrđuje u skladu sa propisima kojima se uređuje korišćenje obnovljivih izvora energije, bez akcize i poreza na dodatnu vrednost.”

Član 18.

Posle člana 40n dodaju se glava XIID i čl. 40nj do 40u, koji glase:

„XIID PRIRODNI GAS

Član 40nj

Izuzetno od odredaba čl. 3, 6, 8, 19, 21, 23, 24, 25, 26. i 30. ovog zakona, oporezivanje akcizom prirodnog gasa uređuje se odredbama čl. 40o do 40u ovog zakona.

Član 40o

Na prirodni gas za krajnju potrošnju (tarifne oznake nomenklature CT 2711 11 00 00 I 2711 21 00 00) plaća se akciza u iznosu od 1.097,20 din/MWh za pogon motornih vozila i akciza u iznosu od 63,30 din/ MWh za grejanje.

Krajnjom potrošnjom, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se isporuka prirodnog gasa krajnjem korisniku u Republici Srbiji, uključujući i potrošnju prirodnog gasa od strane snabdevača, odnosno javnog snabdevača za sopstvene potrebe, obračunata na osnovu očitavanja potrošnje preko mernih uređaja na mestima primopredaje prirodnog gasa, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Krajnjom potrošnjom, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se i isporuka prirodnog gasa krajnjem korisniku u Republici Srbiji od strane lica koje proizvodi i komprimuje prirodni gas na eksploatacionom polju, odnosno lica koje uvozi komprimovani prirodni gas.

Krajnjim korisnikom iz stava 2. ovog člana smatra se korisnik čiji je objekat priključen na transportni, odnosno distributivni sistem, kao i korisnik kojem je prirodni gas isporučilo lice iz stava 3. ovog člana.

Član 40p

Obveznik akcize na prirodni gas je lice koje se, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, smatra snabdevačem, odnosno javnim snabdevačem prirodnim gasom.

Obveznik akcize na prirodni gas je i lice koje proizvodi i komprimuje prirodni gas na eksploatacionom polju, kao i lice koje uvozi komprimovani prirodni gas, s tim da se na ove obveznike shodno primenjuju odredbe koje se odnose na obveznike iz stava 1. ovog člana.

Član 40r

Osnovicu za obračun akcize na prirodni gas iz člana 40o stav 1. ovog zakona čini količina isporučenog prirodnog gasa, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Član 40s

Snabdevač, odnosno javni snabdevač prirodnim gasom obračunava akcizu na prirodni gas na osnovu izdatih računa, odnosno na osnovu obračuna potrošnje

prirodnog gasa za sopstvene potrebe i informacija dobijenih od krajnjeg korisnika u obračunskom periodu, u skladu sa aktom iz člana 40u ovog zakona.

Obračunski period za akcizu je kalendarski mesec u kojem je utvrđena potrošnja prirodnog gasa.

Obaveza obračunavanja akcize nastaje danom utvrđivanja potrošnje prirodnog gasa na osnovu podataka o merenju isporučenog prirodnog gasa i informacija dobijenih od krajnjeg korisnika o planiranoj upotrebi isporučenog prirodnog gasa, koju obveznik ispunjava podnošenjem akontacione poreske prijave iz člana 40ć stav 1. ovog zakona.

Merenje isporučenog prirodnog gasa iz stava 3. ovog člana vrši operator transportnog sistema, odnosno operator distributivnog sistema u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Snabdevač, odnosno javni snabdevač prirodnim gasom dužan je da za isporučeni prirodni gas izda račun, odnosno da sačini obračun iz stava 1. ovog člana, u roku od osam dana od dana nastanka obaveze po osnovu akcize.

Račun, odnosno obračun iz stava 5. ovog člana obavezno sadrži podatak o datumu nastanka obaveze po osnovu akcize, osnovici za obračun akcize, visinu akcize i iznosu obračunate akcize.

Obveznik akcize je dužan i da podnosi konačne poreske prijave u skladu sa članom 40ć stav 2. ovog zakona.

Član 40t

Akciza se ne plaća na prirodni gas:

1) koji se isporučuje za:

(1) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava;

(2) službene potrebe međunarodnih organizacija, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom;

(3) lične potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, uključujući i članove njihovih porodica;

(4) lične potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija, uključujući i članove njihovih porodica, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom;

2) čija se isporuka vrši u okviru realizacije međunarodnog ugovora, ako je tim ugovorom predviđeno oslobođenje od plaćanja akcize;

3) koji se koristi za proizvodnju električne energije, odnosno za proizvodnju električne i toplotne energije u kombinovanom procesu proizvodnje (kogeneracija), odnosno toplotne energije, kao i za sopstvenu potrošnju, odnosno održavanje sposobnosti proizvodnje električne energije proizvođača električne energije;

4) koji se koristi za proizvodnju nafte i gasa na eksploatacionim poljima;

5) koji se koristi za obezbeđivanje sistemskih usluga, balansiranje sistema, obezbeđivanje sigurnog rada transportnog i distributivnog sistema, odnosno skladišta prirodnog gasa i za nadoknadu gubitaka u transportnom i distributivnom sistemu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Oslobođenje iz stava 1. tačka 1) podtač. (1) i (3) ovog člana ostvaruje se pod uslovom reciprociteta, a na osnovu potvrde ministarstva nadležnog za spoljne poslove.

Član 40ć

Obveznik akcize dužan je da utvrđenu obavezu po osnovu akcize na prirodni gas iskaže u akontacionoj poreskoj prijavi koju dostavlja nadležnom poreskom organu najkasnije u roku od 15 dana po isteku obračunskog perioda.

Obveznik akcize dužan je da obračunatu akcizu plati u periodu za podnošenje poreske prijave iz stava 1. ovog člana.

Obveznik akcize dužan je da podnese konačnu poresku prijavu na osnovu podataka o stvarnoj upotrebi prirodnog gasa, dobijenih od krajnjeg korisnika u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 40u ovog zakona, najkasnije:

1) do 31. jula tekuće godine za obračunske periode, odnosno izdate račune za promet izvršen od 1. januara do 30. juna tekuće godine;

2) do 31. januara tekuće godine za obračunske periode, odnosno izdate račune za promet izvršen od 1. jula do 31. decembra prethodne godine.

Obveznik akcize je dužan da u roku za podnošenje konačne poreske prijave plati pozitivnu razliku između ukupnog iznosa obaveze utvrđenog po konačnoj poreskoj prijavi i zbira iznosa obaveza utvrđenih u akontacionim poreskim prijavama za odgovarajući obračunski period, a ukoliko je ova razlika negativna više obračunatu i plaćenu akcizu može da koristi kao poreski kredit za naredne obračunske periode, odnosno da zahteva povraćaj više plaćene akcize u skladu sa propisima kojima se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Član 40u

Bliže uslove, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na prirodni gas, obaveze obveznika akcize i krajnjeg korisnika, kao i ostvarivanje oslobođenja uređuje Vlada.”

Član 19.

U glavi XIII. KAZNENE ODREDBE dodaje se član 46a, koji glasi:

„Član 46a

Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne obeleži akcizne proizvode kontrolnom akciznom markicom, odnosno kontrolnom akciznom markicom sa QR kodom (član 18 stav 1);

2) ne izvrši prvo skeniranje QR koda na kontrolnoj akciznoj markici za svaki od proizvoda posebno i ne izvrši unos dodatnih informacija u sistemu e-akciza (član 18a stav 1);

3) ne izvrši skeniranje QR koda na kontrolnoj akciznoj markici na svakom pojedinačnom mestu prijema proizvoda i ne izvrši dostavljanje podataka o očitanim QR kodovima na akciznim markicama u propisanom roku (član 18a st. 2. i 3);

4) ne omogući licu koje vrši inspeksijski nadzor uvid u podatke koji se nalaze u sistemu e-akciza, prateću tehničku opremu i uređaje koji su u vezi sa sistemom e-akciza (član 18b stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara.”

Član 20.

Prvo naredno usklađivanje dinarskih iznosa akcize iz čl. 3. do 7. i čl. 14, 15. i 18. ovog zakona izvršiće se u 2024. godini indeksom potrošačkih cena u 2023. godini.

Ovlašćuje se Vlada da objavi iznose akciza iz stava 1. ovog člana.

Član 21.

Izuzetno od člana 10. stav 9. Zakona o akcizama, minimalna akciza na cigarete, od 1. oktobra 2023. godine do dana početka primene akta Vlade kojim će se utvrditi prosečna ponderisana maloprodajna cena cigareta i minimalna akciza na cigarete, iznosi 202,13 din/pak, a na osnovu podataka o ukupnoj vrednosti svih cigareta koje su puštene u promet po maloprodajnim cenama i ukupnoj količini cigareta puštenih u promet u Republici Srbiji u 2022. godini.

Izuzetno od člana 10. stav 9. Zakona o akcizama, minimalna akciza na duvan za pušenje i ostale duvanske prerađevine (rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje i burmut), od 1. oktobra 2023. godine do dana početka primene akta Vlade kojim će se utvrditi prosečna ponderisana maloprodajna cena duvana za pušenje i ostalih duvanskih prerađevina (rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje i burmut) i minimalna akciza na ove duvanske prerađevine, iznosi, i to: za rezani duvan 7.074,55 din/kg; za duvan za lulu 7.074,55 din/kg; za duvan za žvakanje 22.360,00 din/kg; za burmut 7.074,55 din/kg, a na osnovu podataka o ukupnoj vrednosti celokupnog duvana za pušenje i ostalih duvanskih prerađevina (rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje i burmut) puštenih u promet po maloprodajnim cenama i ukupnoj količini duvana za pušenje i ostalih duvanskih prerađevina (rezani duvan, duvan za lulu, duvan za žvakanje i burmut) puštenih u promet u Republici Srbiji u 2022. godini.

Član 22.

Poljoprivredno gazdinstvo i fizičko lice – nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava, pravo na refakciju plaćene akcize na derivate nafte koje se kao motorno gorivo koristi u poljoprivredne svrhe iz člana 13. ovog zakona, ostvaruje za motorno gorivo (gasna ulja i biogoriva) nabavljeno počev od 1. januara 2024. godine.

Član 23.

Obaveza po osnovu akcize na nikotinske vrećice iz člana 7. ovog zakona nastaje počev od 1. januara 2024. godine.

Obaveza obeležavanja kontrolnim akciznim markicama sa QR kodom iz člana 10. ovog zakona počinje od 1. januara 2025. godine.

Nesagorevajući duvan ne obeležava se kontrolnom akciznom markicom iz člana 18. Zakona o akcizama, već se od 1. januara 2025. godine obeležava kontrolnim akciznim markicama sa QR kodom.

Obaveza skeniranja QR koda na kontrolnoj akciznoj markici od strane obveznika akciza, odnosno drugih učesnika u prometu u skladu sa odredbama ovog zakona iz člana 10. ovog zakona počinje od 1. januara 2025. godine.

Obaveza korišćenja sistema e-akciza iz člana 10. ovog zakona počinje od 1. oktobra 2024. godine.

Obaveza po osnovu akcize na prirodni gas iz člana 18. ovog zakona nastaje počev od 1. januara 2025. godine.

Član 24.

Podzakonski akt kojim se propisuje izgled kontrolne akcizne markice, kontrolne akcizne markice sa QR kodom, vrsta podataka na markici, način i postupak odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencije o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja akciznih proizvoda, kao i vrstu pojedinačnog pakovanja kafe za krajnju potrošnju koje će se obeležavati kontrolnom akciznom markicom, u skladu sa članom 9. ovog zakona, doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primene akta iz stava 1. ovog zakona primenjivaće se Uredba o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe („Službeni glasnik RS”, br. 137/04, 11/05, 29/05, 56/05, 75/05, 88/05, 108/06, 83/11, 113/15, 9/17 i 108/17).

Podzakonski akt iz člana 10. ovog zakona kojim se propisuju tehničke i funkcionalne karakteristike uređaja za skeniranje QR kodova na kontrolnim akciznim markicama, način i postupak skeniranja QR koda na kontrolnoj akciznoj markici, sadržina i vrsta dodatnih informacija koje se unose prilikom prvog skeniranja, doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 10. ovog zakona kojim se propisuju uslovi, način i postupak za registraciju korisnika sistema e-akciza, sadržina i način preuzimanja podataka iz drugih registara koji se vode kod nadležnih organa, kao i podataka u vezi sa akciznim proizvodima, obveznicima akcize i učesnicima u prometu, postupak za upravljanje poslovnim procesima sistema e-akciza i razmenu podataka i informacija između korisnika sistema e-akcize u vezi sa akciznim proizvodima, kao i za evidentiranje, čuvanje i obradu podataka u vezi sa kretanjem akciznih proizvoda, doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 11. ovog zakona kojim se uređuje registar uvoznika alkoholnih pića i kafe doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 13. ovog zakona kojim se propisuju uslovi, način i postupak za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize na motorno gorivo koje se koristi za poljoprivredne svrhe, normative količina potrebnih za obradu upisanog obradivog poljoprivrednog zemljišta, obrazac zahteva za ostvarivanje prava na refakciju plaćene akcize na motorno gorivo koje se koristi za poljoprivredne svrhe, kao i sadržinu i način vođenja evidencije o licima kojima je odobrena refakcija plaćene akcize i o iznosu akcize za koji je izvršena refakcija, doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 18. ovog zakona kojim se bliže uređuju uslovi, način i postupak obračunavanja i plaćanja akcize na prirodni gas, obaveze obveznika akcize i krajnjeg korisnika, kao i ostvarivanje oslobođenja doneće se u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. oktobra 2023. godine.